

EIROPAS DATU
AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS

GADA ZIŅOJUMS

KOPSAVILKUMS 2024

Sīkāka informācija par EDAU ir atrodama mūsu tīmekļa vietnē edps.europa.eu.

Tīmekļa vietnē ir arī detalizēta informācija par mūsu biļetena [abonēšanas funkciju](#).

Tulkošana, izmantojot neironu mašīntulkošanas e-tulkošanas rīkus, kuru pamatā ir ES profesionālās tulkošanas vēsture.

Brisele, Beļģija: "PWC EU Services" EEIG

© Dizains un fotogrāfijas: PWC EU Services EEIG, EDAU & Eiropas Savienība

© Eiropas Savienība, 2025. gads

Pārpublicēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

Lai izmantotu vai reproducētu fotoattēlus vai citus materiālus, uz kuriem neattiecas Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja autortiesības, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekiem.

Priekšvārds

Man ir tas gods Jūs iepazīstināt ar EDAU 2024. gada ziņojumu, kas ir īpašs izdevums, noslēdzot EDAU pilnvaras 2020.–2024. gadam un mūsu 20. gadadienas svinības.

Tāpēc šis gads ir bijis iespēja izvērtēt pilnvaru termiņa laikā paveikto darbu, vadoties pēc mūsu trīs pīlāru principiem: Prognozēšana – Rīcība – Solidaritāte; paredzēt gaidāmos tehnoloģiju ieguvumus un problēmas, nodrošināt nepieciešamos instrumentus un veikt efektīvus pasākumus datu aizsardzības jautājumos, kā arī nodrošināt, ka cilvēku privātums tiek aizsargāts saskaņā ar ES vērtībām.

Kā tika uzsvērts EDAU samitā: Datu pārvērtēšana demokrātiskā sabiedrībā, kas notika 2024. gada jūnijā, veids, kādā tiek apstrādāti personas dati, un digitālā vide kopumā ir ievērojami attīstījusies, un tās mehānismi pastāvīgi virzās.

Izprotot šo nepārtraukto digitālo smalcināšanu, ko veido pozitīvi un sarežģītāki aspekti, EDAU šogad ieguldīja savos sagatavošanās darbos mākslīgā intelekta (MI) izstrādei un izmantošanai ES iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās (EUI).

Pirms mūsu jauniegūtajām funkcijām saskaņā ar MI aktu kā kompetentajai tirgus uzraudzības iestādei MI sistēmu uzraudzībai un paziņotajai struktūrai konkrētu augsta riska MI sistēmu.

Atbilstības novērtēšanai EDAU 2024. gada maijā nāca klajā ar savu MI stratēģiju. Tā pamatā ir trīs galvenie pīlāri: pārvaldība, riska pārvaldība un uzraudzība. EDAU arī izveidoja savu MI nodaļu, kuras sastāvā ir dažādi eksperti. Tagad, 2024. gada beigās, mēs esam sākuši īstenot šo stratēģiju. Mēs esam izveidojuši funkcionējošu MI korespondentu tīklu, iesaistot dažādus speciālistus no visām ES iestādēm, lai veicinātu sadarbīgu un konsekventu pieeju MI izmantošanai, veicinātu MI lietotprasmi, publisko iepirkumu un izmēģinājuma programmas ilgtspējīgiem un taisnīgiem uz ES orientētiem MI rīkiem, un esam publicējuši pamatnostādnes ES iestādēm par šo tematu.

Prognozēšana, tehnoloģiju prognozēšana un digitālās vides vilņi visa gada garumā atspoguļojās arī citās mūsu darba jomās.

Ar Tehnoloģiju un privātuma nodaļu mēs turpinājam uzraudzīt tehnoloģiju attīstību, jo īpaši neirodatus, un dažādas MI vadītas tehnoloģijas, piemēram, izguves paplašināto paaudzi, MI ierīcē, mašīnmācīšanos un daudzas citas.

Mūsu mērķis šajā darba virzienā ir vienmēr uzsvērt tehnoloģiju iespējas, ierobežojumus un riskus (daži no tiem nav zināmi – neizbēgami) attiecībā uz personu personas datiem un privātumu. Pamatojoties uz to, kā datu aizsardzība pēc noklusējuma un integrēta datu aizsardzība ir iestrādāta to dzīves ciklā, mēs ar savu ietekmi virzāmies starptautiskos forumos un platformās, piemēram, Interneta privātuma inženierijas tīklā vai Starptautiskajā datu aizsardzības un tehnoloģiju darba grupā.

Raugoties no politikas un apspriešanās perspektīvas, kas ir vēl viena no EDAU galvenajām jomām, un nodaļa, kurā tas darbojas, mēs konsultējam ES likumdevēju par digitālo noteikumu kopumu, kas ietver MI aktu, digitālo maku regulu projektus, noteikumus par veselības aprūpes tehnoloģiju izmantošanu. Šie tematu piemēri, pie kuriem esam strādājuši, parāda mūsu darba tiešo ietekmi uz ES iedzīvotāju ikdienas dzīvi un viņu informācijas drošību un privātumu.

Drošākas digitālās nākotnes veidošana sākas jau šodien. Kopā ar EDAU Uzraudzības un izpildes nodaļu mēs divkāršojām būtisku instrumentu nodrošināšanu EUI vai nu uzraudzības atzinumu veidā, pārbaudot un atļaujot personas datu nosūtīšanu uz valstīm, kas nav ES/EEZ valstis, mācību sesijas, DAS tīklu veidošanu, lai nodrošinātu, ka tie tagad un nākotnē atbilst ES datu aizsardzības tiesību aktiem. Mēs mudinām viņus veidot un kopīgot privātuma paradumus, citiem vārdiem sakot, rādīt piemēru datu aizsardzībā.

Sadarbība ir lojāls sabiedrotais ES datu aizsardzības noteikumu konsekventai piemērošanai un to atbilstības nodrošināšanai globālajiem standartiem.

Paturot to prātā, mēs pastāvīgi sadarbojamies ar Eiropas Datu aizsardzības kolēģiju, kuras loceklis un sekretariāta nodrošinātājs mēs esam, par ES mēroga datu aizsardzības un privātuma jautājumiem. Mēs vadījām vairākas diskusijas par privātuma veicināšanu, piedaloties daudzpusējos forumos, piemēram, G7 datu aizsardzības un privātuma iestāžu apaļā galda diskusijās un starptautisko organizāciju darbsemināros, kurus mēs katru gadu organizējam kopīgi.

Mēs nevaram paredzēt nākotni, bet varam izmantot savus resursus, cilvēku inteliģenci un speciālās zināšanas, lai sagatavotos dažādajām iespējām un riskiem, ko rada digitālā vide.

Wojciech Wiewiórowski

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs

1 NODAĻA

Iepazīstināšana ar EDAU

1.1. EDAU

1.1.1. Kas mēs esam

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) ir [neatkarīga Eiropas Savienības datu aizsardzības iestāde](#), kas atbild par personas datu apstrādes uzraudzību Eiropas iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās (EUI). Mēs konsultējam EUI par jauniem tiesību aktu priekšlikumiem un iniciatīvām, kas saistītas ar personas datu aizsardzību. Mēs uzraugām jauno tehnoloģiju ietekmi uz datu aizsardzību un sadarbojamies ar uzraudzības iestādēm, lai nodrošinātu ES datu aizsardzības noteikumu konsekventu izpildi.

1.1.2. Mūsu misija

Datu aizsardzība ir pamattiesības, ko aizsargā ES tiesību akti. Mēs veicinām spēcīgu datu aizsardzības kultūru EUI.

Mūsu vērtības un principi

Mēs veicam savu darbu saskaņā ar šādām četrām vērtībām.

- **Objektivitāte:** Strādājot saskaņā ar mums doto tiesisko un politisko regulējumu, esot neatkarīgiem un objektīviem, atrodot pareizo līdzsvaru starp iesaistītajām interesēm.
- **Godprātība:** Uzturēt visaugstākos uzvedības standartus un vienmēr darīt to, kas ir pareizi.
- **Pārredzamība:** Izskaidrot, ko mēs darām un kāpēc, skaidrā valodā, kas ir pieejama visiem.
- **Pragmatisms:** Izprast mūsu ieinteresēto personu vajadzības un meklēt risinājumus, kas darbojas praktiski.

1.1.3.

Ko mēs darām

Mums ir piecas galvenās darba jomas.

- **Uzraudzība un izpilde:** Uzraudzīt personas datu apstrādi, ko veic EUI, lai nodrošinātu, ka tās ievēro datu aizsardzības noteikumus.
- **Politika un apspriešanās:** Konsultācijas Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei par tiesību aktu priekšlikumiem, īstenošanas un deleģētajiem aktiem, starptautiskiem nolīgumiem un citām iniciatīvām, kas ietekmē datu aizsardzību.
- **Tehnoloģijas un privātums:** Uzraudzīt un novērtēt tehnoloģiju attīstību, kas ietekmē personas datu aizsardzību. Mēs pārbaugām, ka sistēmas, kas atbalsta EUI veikto personas datu apstrādi, īsteno atbilstošus aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību datu aizsardzības noteikumiem. Mēs īstenojam EDAU digitālo pārveidi.
- **Sagatavotība MI:** Saskaņā ar MI aktu mēs darbojamies kā paziņotā struktūra un tirgus uzraudzības iestāde, lai novērtētu EUI izstrādāto, ieviesto un izmantoto augsta riska MI sistēmu atbilstību. Mēs nodrošinām, ka MI izmantošana, izstrāde un ieviešana, ko veic EUI, ir saskaņota un saskanīga ar MI aktu. Mūsu pienākumi ietver labas pārvaldības, riska pārvaldības un uzraudzības principus.
- **Sadarbība:** Sadarboties ar datu aizsardzības iestādēm, lai veicinātu konsekventu datu aizsardzību visā ES, kā arī augstus datu aizsardzības standartus visā pasaulē. Mūsu galvenā platforma sadarbībai ar ES/EEZ datu aizsardzības iestādēm ir [Eiropas Datu aizsardzības kolēģija](#), kurai mēs arī nodrošinām sekretariātu un esam noslēguši [saprāšanās memorandu, kurā noteikts](#), kā mēs sadarbojamies.

Katru iepriekš minēto speciālo zināšanu jomu iemieso nodaļas un sektori, kas apvieno daudzveidīgu juridisko un tehnisko ekspertu grupu, kā arī citus savas jomas speciālistus no visas Eiropas Savienības.

1.1.4.

Mūsu pilnvaras

Pilnvaras, kāš mums ir kā EUI datu aizsardzības iestādei, ir noteiktas [Regulā \(ES\) 2018/1725](#).

Saskaņā ar šo regulu mēs varam, piemēram, brīdināt vai izteikt rājienu par EUI, kas nelikumīgi vai negodīgi apstrādā personas datus; izdot rīkojumu EUI izpildīt pieprasījumus īstenot personu tiesības; noteikt pagaidu vai galīgu aizliegumu konkrētai datu apstrādes darbībai; piemērot EUI administratīvus naudas sodus; nodot lietu Eiropas Savienības Tiesai.

Mums ir arī īpašas pilnvaras uzraudzīt to, kā personas datus apstrādā šādas ES struktūras, biroji un aģentūras:

- Eiropols – ES Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai saskaņā ar [Regulu \(ES\) 2016/794](#).
- Eurojust – ES Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās saskaņā ar [Regulu 2018/1727](#).
- EPPO – Eiropas Prokuratūra saskaņā ar [Regulu \(ES\) 2017/1939](#).
- Frontex – Eiropas Robežu un krasta apsardze saskaņā ar [Regulu \(ES\) 2019/1896](#).

Kopš 2024. gada EDAU ir ieguvis jaunas pilnvaras un lomas saskaņā ar MI aktu kā paziņotā struktūra un tirgus uzraudzības iestāde, lai novērtētu EUI izstrādāto, ieviesto un izmantoto augsta riska MI sistēmu atbilstību.

1.2.

EDAU stratēģija 2020.-2024. gadam

Savienotā pasaulē, kur dati plūst pāri robežām, solidaritāte Eiropā un starptautiskā mērogā palīdzēs stiprināt tiesības uz datu aizsardzību un panākt, ka dati darbojas cilvēku labā visā ES un ārpus tās.

[EDAU stratēģijā 2020.-2024. gadam](#) galvenā uzmanība ir pievērsta trim pīlāriem: Prognozēšana, rīcība un solidaritāte, lai veidotu drošāku, taisnīgāku un ilgtspējīgāku digitālo nākotni.

- **Prognozēšana:** Mūsu apņemšanās būt gudrai iestādei, kas ņem vērā datu aizsardzības tendences ilgtermiņā un juridisko, sociālo un tehnoloģisko kontekstu.
- **Rīcība:** Proaktīvi izstrādāt rīkus, lai EUI varētu kļūt par pasaules līderiem datu aizsardzības jomā. Veicināt izpildiestāžu darbības saskaņotību ES, spēcīgāk izpaužot patiesu Eiropas solidaritāti, sloga sadali un kopīgu pieeju.
- **Solidaritāte:** Mēs uzskatām, ka taisnīgums prasa, lai visās ES politikas jomās tiktu aizsargāts privātums visiem, savukārt ilgtspējai vajadzētu būt datu apstrādes virzītājspēkam sabiedrības interesēs.

Lai iegūtu plašāku informāciju par EDAU, lūdzu, skatiet mūsu [bieži uzdoto jautājumu lapu](#) EDAU tīmekļa vietnē.

Plašāku informāciju par datu aizsardzību kopumā skatiet mūsu [glosārija lapā](#) EDAU tīmekļa vietnē.

2 NODAĻA

2024. gada spilgtākie mērķi

Beidzoties 2020.–2024. gada pilnvaru termiņam, mēs turpinājam īstenot savas darbības, lai veidotu drošāku digitālo nākotni, darbojoties mūsu galvenajās kompetences jomās: **Uzraudzība & Izpilde, Politika & Apspriešanās, Tehnoloģija & Privātums** un nesen, **Mākslīgais Intelekts**.

Uzraudzības un zpildes panākšanas jomā mēs:

- **konsultēja EUI par plānotajām datu apstrādes darbībām, piemēram, sniedzot uzraudzības atzinumus par** personas datu nosūtīšanu, personu tiesībām uz privātumu, datu saglabāšanu un īpašu kategoriju datu apstrādi;
- **izmeklēja iespējamās datu aizsardzības tiesību aktu pārkāpumus, ko izdarījušas EUI,** piemēram, to, ka Eiropas Komisija izmanto Microsoft rīkus vai EUI izmanto profilēšanu un automatizētu lēmumu pieņemšanu;
- **revidētās EUI, lai noteiktu stiprās un vājās puses to datu aizsardzības praksē,** piemēram, darbā pieņemšanas, veselības datu apstrādes un bērnu datu apstrādes pētniecības nolūkos jomā;
- **izskatīja sūdzības no personām,** kuras uzskata, ka EUI ir pārkāpusi viņu tiesības uz datu aizsardzību, tostarp saistībā ar attālinātu darbā pieņemšanas testēšanu, sociālo mediju kampaņu mikromērķorientēšanu;
- **aizstāvēja privātumu un EDAU institucionālo lomu un lēmumus Eiropas Savienības Tiesā;**
- **sadarbojās ar EUI datu aizsardzības inspektoriem, lai uzturētu konsekventus un saskaņotus datu aizsardzības standartus** visā ES publiskajā pārvaldē, organizējot darbseminārus, apmācības, apaļā galda sanāksmes un dažādas sanāksmes;
- **pabeigusi uzraudzības darbu trīs galvenajās jomās: Mākslīgais intelekts, personas datu starptautiska nosūtīšana un sadarbība ar ES datu aizsardzības iestādēm.**

Politika un apspriešanās jomā mēs:

- **sniedza 97 atbildes uz Eiropas Komisijas leģislatīvo konsultāciju pieprasījumiem atzinumu, oficiālu un neoficiālu komentāru veidā, sniedzot konsultācijas par ES tiesību aktu projektu un starptautisku nolīgumu ietekmi uz datu aizsardzību** vairākos jautājumos, tostarp tieslietās un iekšlietās, digitālajā noteikumu kopumā, mākslīgajā intelektā, starptautiskajos tiesībaizsardzības nolīgumos, lielapjoma IT sistēmās, veselības aprūpē un transportā;
- **aktīvi palīdzēja veicināt un turpināt izstrādāt konsekventus un saskaņotus datu aizsardzības noteikumus un praksi visā ES**, jo īpaši pateicoties mūsu dalībai Eiropas Datu aizsardzības kolēģijā;
- **sekmēja starptautisko sadarbību, lai veicinātu augstus globālos ES datu aizsardzības standartus**, piemēram, G7 datu aizsardzības un privātuma iestādēs vai Globālajā privātuma asamblejā.

Tehnoloģija un Privātums jomā mēs:

- **prognozēja un analizēja digitālo un tehnoloģisko attīstību**, uzsverot to iespējas un riskus mūsu publikācijās un TechSonar un TechDispatch raidierakstos, īpašu uzmanību pievēršot mākslīgajam intelektam un izplatītajām tendencēm, piemēram, neurotehnoloģijām;
- **organizēja mūsu interneta privātuma inženierijas tīklu (IPEN)** automatizētai lēmumu pieņemšanai;
- **palīdzēja EUI risināt, pārvarēt un novērst datu aizsardzības pārkāpumus** un izveidot izpratnes veicināšanas kampaņas un iniciatīvas;
- **revidētas EUI IT sistēmas**, sākot no tīmekļa vietnēm līdz lielapjoma informācijas sistēmām, piemēram, Šengenas un vīzu informācijas sistēmām;
- **īstenojām mūsu darbības digitālās pārveides jomā**, piemēram, atjauninājām tīmekļa vietnes pierādījumu apkopojumu un racionalizējām mūsu IT atbalsta organizēšanu;
- **sagatavoties EDAU mainīgajai lomai kibernetikas jomā** ar Kibernetikas regulu 2023/2841 un **uzlabot EDAU sagatavotību šajā jomā**.

Atbalsts **iekšējās pārvaldības mehānismiem un atbilstībai:**

- **juridiski atbilstošu kvalificētu elektronisko parakstu iegūšana**, kas ir vēl viens mūsu procesu **digitalizācijas pamatelements**;
- **izstrādāt uz ISO balstītu korporatīvo veidni procedūru izstrādei**, nodrošinot EDAU procesu konsekveni un stabilitāti;
- **izskatīt 53 pieprasījumus par piekļuvi dokumentiem**, kas līdz šim ir lielākais skaits un liecina par pieaugošo interesi par EDAU darbībām;
- **DAS kā deleģētie pārziņi sniedz neatkarīgas konsultācijas** iekšējiem dienestiem, lai nodrošinātu EDAU pārskatatbildību.

Attiecībā uz **gatavību mākslīgajam intelektam** mēs:

- **izveidoja MI nodaļu**, lai tā uzņemtos EDAU jaunus uzdevumus saskaņā ar MI aktu;
- **izstrādājām un publiskojām mūsu Mākslīgā intelekta akta stratēģiju**, kuras pamatā ir pārvaldība, riska pārvaldība un uzraudzība;
- **apvienoja MI akta korespondentu tīklu EUI**.

Informēšana par datu aizsardzību:

- **informēt par EDAU 20. gadadienu**;
- **dažādot mūsu klātbūtni tiešsaistē**, izmantojot dažādus rīkus, medijus un kampaņas;
- **vadīt pasākumus, lai palielinātu mūsu darba pamanāmību** nolūkā paaugstināt globālos datu aizsardzības standartus;
- **veidot un uzturēt attiecības ar žurnālistiem**, ieinteresētajām personām un sabiedrību.

Kā darba organizācija mēs:

- **ilgtspējīgi pārvalda cilvēkresursus un finanšu resursus**, lai īstenotu mūsu pilnvaras un uzdevumus;
- **ieguldīt nodarbinātībā, nodaļās un nozarēs**, piedāvājot apmācību par MI;
- **atbalstīja MI nodaļas izveidi**.

2.1.

Galvenie darbības rādītāji 2024. gadā

Mēs izmantojam vairākus **galvenos snieguma rādītājus (GDR)**, lai palīdzētu mums uzraudzīt savu sniegumu, ņemot vērā EDAU stratēģijā noteiktos galvenos mērķus. Tas nodrošina, ka pēc pieprasījuma mēs pielāgojam savas darbības, lai palielinātu sava darba ietekmi un resursu efektīvu izmantošanu.

GDR rezultātu pārskatā ir ietverts īss apraksts par katru GDR un rezultātiem 2024. gada 31. decembrī. Šos rezultātus vērtē, salīdzinot ar sākotnējiem mērķiem vai iepriekšējā gada rezultātiem, ko izmanto kā rādītāju.

2024. gadā mēs sasniedzām vai pārsniedzām mērķrādītājus, kas noteikti visos GDR, izņemot vienu, apstiprinot pozitīvo tendenci sasniegt mūsu stratēģiskos mērķus visa gada garumā.

Viens GDR pilnībā nesasniedza noteikto mērķi, proti, 7. GDR, attiecībā uz EDAU sociālo mediju kontu sekotājiem. Konkrētāk, 2024. gadā mēs turpinājām novērot sekotāju skaita samazināšanos mūsu X kontā (ex-Twitter), ko, visticamāk, izraisīja šajā sociālo mediju platformā aktīvo cilvēku skaita vispārēja samazināšanās.

GALVENIE DARBĪBAS RĀDĪTĀJI		REZULTĀTI 31.12.2024	GADA MĒRĶRĀDĪTĀJS 2024
GDR 1 Iekšējais rādītājs	EDAU organizētas vai kopīgi organizētas lietas, tostarp publikācijas, par tehnoloģiju uzraudzību un tehnoloģiju veicināšanu, lai uzlabotu privātumu un datu aizsardzību	10 gadījumi	5 gadījumi
GDR 2 Iekšējais & Ārējais rādītājs	Pasākumi, kas vērsti uz starpdisciplīnu politikas risinājumiem (iekšējie un ārējie; ārējie)	8 darbības	8 darbības

GALVENIE GARBĪBAS RĀDĪTĀJI		REZULTĀTI 31.12.2024	GADA MĒRĶRĀDĪTĀJS 2024
GDR 3 Iekšējais rādītājs	Lietas, kuras izskata saistībā ar starptautisko sadarbību (GPA, Eiropas Padome, ESAO, GPEN, IWGDPT, pavasara konference, starptautiskas organizācijas) un par kurām EDAU ir sniedzis būtisku rakstisku ieguldījumu	39 gadījumi	10 gadījumi
GDR 4 Ārējais rādītājs	Lietas, kurās EDAU EDAK kontekstā darbojās kā galvenais referents, referents vai izstrādes grupas loceklis	17 faili	10 faili
GDR 5 Ārējais rādītājs	42. pants Atzinumi un EDAU un EDAK kopīgie atzinumi , kas sniegti, atbildot uz Eiropas Komisijas leģislatīvo konsultāciju pieprasījumiem	25 atzinumi	25 atzinumi
GDR 6 Ārējais rādītājs	Fiziski vai attālināti veikto revīziju/apmeklējumu skaits	10 revīzijas/ apmeklējumi	5 revīzijas/ apmeklējumi
GDR 7 Ārējais rādītājs	EDAU sociālo mediju kontu sekotāju skaits	X: 28,860 LinkedIn: 82,881 YouTube: 3409 Instagram: 314	Iepriekšējā gada skaitļi + 10%
GDR 8 Iekšējais rādītājs	Štatu saraksta aizpildīšanas rādītājs	98.8%	90%
GDR 9 Iekšējais rādītājs	Budžetaīstenošana	96%	90%

Atzīmējot EDAU 20. gadadienu

2024. gadā mēs atzīmējam savu 20. gadadienu, kas ir pagrieziena punkts, kurš atspoguļo divu desmitgažu apņemšanos aizsargāt privātumu un veidot datu aizsardzības nākotni ES un ārpus tās. Šīs svinības bija ne tikai brīdis, lai atskatītos uz pagātnes sasniegumiem, bet arī iespēja atkārtoti apstiprināt EDAU lomu mainīgo digitālo problēmu risināšanā.

EDAU, ko izveidoja 2004. gada 17. janvārī, ir bijusi izšķiroša nozīme, vadot ES iestādes, struktūras, birojus un aģentūras (EUI) cauri pastāvīgi mainīgajai digitālajai videi, nodrošinot, ka privātums joprojām ir viena no pamattiesībām pasaulē, kurā arvien vairāk tiek izmantoti dati. No pašiem pirmsākumiem, kad izveidojām stabilu uzraudzības sistēmu, līdz tās nesenākajam ieguldījumam MI pārvaldībā un kiberdrošībā, mēs esam pastāvīgi pielāgojušies jaunajām tehnoloģijām un regulatīvajām problēmām.

20. gadadiena bija strukturēta četrās galvenajās pīlāra darbībās: grāmata un grafiks, 20 sarunas, 20 iniciatīvas, kuru rezultātā notiks samits. Katrs no tiem ir izstrādāts, lai uzsvērtu EDAU ietekmi un tā nākotnes redzējumu.

Pirmo pīlāru veido [grāmata](#) un [hronoloģisks pārskats](#), kurā analizēti galvenie datu aizsardzības atskaides punkti un EDAU ietekme pēdējās divās desmitgadēs, kā arī padziļināta nākotnes problēmu izpēte.

Otrajā [pīlārā ir 20 sarunas ar](#) vadošajiem viedokļiem no visas pasaules, piedāvājot unikālu skatījumu uz to, kā datu aizsardzība un privātums veido dažādas jomas, piemēram, kiberdrošību, tehnoloģijas, mākslīgā intelekta telpu un ētiku.

Ar [trešo pīlāru tiek ieviestas 20 iniciatīvas, lai stiprinātu personu pamattiesības](#) un modernizētu EDAU pieeju nākotnes problēmu paredzēšanai un risināšanai.

[Ceturtais pīlārs ir mūsu Eiropas datu aizsardzības samits: "Datu pārvērtēšana demokrātiskā sabiedrībā"](#), kas notika 2024. gada 20. jūnijā Briselē. Šis pasākums tika izstrādāts, lai veicinātu atklātas un dinamiskas diskusijas par privātuma un datu aizsardzības lomu mūsdienu demokrātijās, jo īpaši saistībā ar to, ka valstis, privātas vai publiskas struktūras arvien vairāk vāc datus.

Ar šiem četriem pīlāriem mēs izvirzām mērķi prognozēt nākotnes problēmas un iespējas, nodrošinot digitālās un privātuma jomas dalībniekiem regulatīvos instrumentus, kas vajadzīgi, lai aizsargātu personu personas datus. Šī gadadiena bija ne tikai pārdomas par pagātņi, bet arī apņemšanās attiecībā uz nākotni.

Nostiprinot savu misiju un pielāgojoties mainīgajiem izaicinājumiem, mēs atkārtoti apliecinām savu apņemšanos aizsargāt personu tiesības, vienlaikus veidojot politiku un satvarus, kas noteiks datu aizsardzību turpmākajos gados.

3.1.

Grāmata un hronoloģija

Atzīmējot savu 20. gadadienu, **EDAU 2024. gada jūnijā publicēja grāmatu „Two Decades of Personal Data Protection. What next?”**. Šī publikācija iepazīstina ar EDAU darbību, uzsverot tā lomu digitālās vides veidošanā un privātuma aizsardzībā. Grāmata ir vairāk nekā tikai vēsturisks ieraksts, un tajā atspoguļotas galvenās gūtās atziņas un prognozētas turpmākās problēmas datu aizsardzības jomā.

Grāmata iemieso filozofiju, ka atskats ir būtisks, lai sagatavotos nākotnei. Tajā aplūkots, kā mēs esam attīstījušies līdzās Eiropas datu aizsardzības tiesību aktiem, uzsverot iestādes unikālo pozīciju juridisko, tehnoloģisko un sociālo norišu krustpunktā. Iekļautās pārdomas parāda, kā datu aizsardzība ir kļuvusi par vienu no ES pīlāriem, ietekmējot politiku ārpus tās sākotnējās darbības jomas un veidojot debates par demokrātiju, digitālo suverenitāti un pamattiesībām.

Publikācija ir ne tikai retrospektīva, bet tai ir arī redzējums turpmākajiem gadiem. Tajā ir aplūkoti regulatīvie atskaite punkti, privātuma pieaugošā sarežģītība savstarpēji saistītā pasaulē un EDAU loma jaunu risku novēršanā.

Paātrinoties digitālajai pārveidei, šajā publikācijā ir uzsvērts, cik svarīgi ir saglabāt stingru un neatkarīgu pārraudzību, lai ievērotu tiesības uz privātumu, ņemot vērā tādas problēmas kā mākslīgais intelekts, pārrobežu datu plūsmas un mainīgās bažas par drošību.

Šīs grāmatas galvenais spēks ir tās pienesumu autori. Grāmatā ir 20 nodaļas, kuru autori ir dažādi eksperti, tostarp pašreizējie un bijušie EDAU ierēdņi, juristi, politikas veidotāji un speciālisti, kas specializējas datu aizsardzībā.

Šīs perspektīvas sniedz visaptverošu analīzi par EDAU ietekmi gadu gaitā un tā pastāvīgo apņemšanos nodrošināt, ka privātums joprojām ir viena no Eiropas pamatvērtībām.

3.2.

20 sarunas

Lai atzīmētu mūsu 20. gadadienu, [EDAU uzsāka "20 sarunu" sēriju](#). Šajā iniciatīvā tiek pētīta privātuma un datu aizsardzības loma dažādās nozarēs, apvienojot tehnoloģiju, politikas, akadēmisko aprindu un aktīvisma ekspertus. Mērķis ir veicināt diskusijas par pašreizējām problēmām, ētikas apsvērumiem un digitālās pārvaldības nākotni. Piesaistot dažādas perspektīvas, šīs sērijas mērķis ir mazināt plaisu starp regulējumu, tehnoloģisko inovāciju un pamattiesībām.

Sarunas aptver plašu tematu loku. Diskusijas ietver krāpšanas tiešsaistē un identitātes zādzības riskus, stingru datu aizsardzības tiesību aktu nozīmi jaunajās digitālajās sabiedrībās un mainīgo mākslīgā intelekta regulatīvo vidi. Citās sesijās galvenā uzmanība tiek pievērsta privātuma un cilvēktiesību mijiedarbībai, uzsverot, kā datu aizsardzība aizsargā cieņu un brīvību. Runātāji arī apspriež politikas veidotāju, nozares līderu un pilsoniskās sabiedrības atbildību par to, lai aizvien digitalizētākā pasaulē privātums joprojām būtu viena no pamattiesībām. Tiek izskatītas arī problēmas, kas saistītas ar privātuma tiesību aktu izpildi, jo īpaši attiecībā uz lieliem tehnoloģiju uzņēmumiem. Eksperti dalās atziņās par tiesisko regulējumu, atbilstības stratēģijām un neatkarīgu pārraudzības struktūru lomu organizāciju saukšanā pie atbildības.

Sērija pievēršas arī tehnoloģiju attīstības plašākai ietekmei. Sarunās tiek pētīta MI ētiska izmantošana, datu pārvaldības ietekme uz starptautisko sadarbību un šifrēšanas loma tiešsaistes sakaru aizsardzībā. Turklāt sarunas izceļ gadījumu izpēti un reālus piemērus par to, kā dažādos reģionos ir risinātas privātuma problēmas. Sarunās uzsvērts, cik svarīgi ir jau no paša sākuma integrēt privātuma apsvērumus tehnoloģiju attīstībā.

3.3.

20 iniciatīvas

Pārvēršot vēlmes rīcībā un saistībās mūsu 20. gadadienas ietvaros, mēs strādājām pie 20 iniciatīvām, lai neatpaliktu no mainīgās digitālās vides, plauktu un vadītu mūsdienīgo datu aizsardzības iestādi.

Katru mēnesi mēs publicējām iniciatīvas, kas pievēršas dažādiem datu aizsardzības tiesību aktu aspektiem.

Temati, pie kuriem strādāja, ietver iniciatīvas datu aizsardzības speciālistu lomas uzlabošanai, MI rīku analīzi, starpregulatīvās sadarbības uzlabošanu.

3.4.

Eiropas datu aizsardzības samits: Datu pārvērtēšana demokrātiskā sabiedrībā

2024. gada 20. jūnijā **EDAU Briselē rīkoja vērienīgu konferenci, lai atzīmētu savu 20. gadadienu. Pasākumā pulcējās datu aizsardzības speciālisti, politikas veidotāji un tehnoloģiju eksperti, lai pārdomātu datu aizsardzības lomu mūsdienu demokrātijās.** Laikā, kad digitālā informācija ir galvenā vērtība, samita mērķis bija pārdomāt, kā datus var pārvaldīt, vienlaikus ievērojot pamattiesības un nodrošinot demokrātisku pārraudzību.

Dienas gaitā diskusijās galvenā uzmanība tika pievērsta datu aizsardzības, demokrātijas un tehnoloģisko pārmaiņu mijiedarbībai. Viens no galvenajiem tematiem bija attiecības starp demokrātiju un tiesiskumu, pētot, kā valsts drošības politika ietekmē tiesības uz privātumu.

Lai gan valsts novērošana nav pilnībā reglamentēta ES tiesību aktos, eksperti apsprieda nepieciešamību pēc lielākas demokrātiskās pārskatatbildības, lai nodrošinātu gan drošību, gan privātumu. Vēl viena centrāla diskusija bija saistīta ar mākslīgo intelektu un datu aizsardzību, pievēršoties Mākslīgā intelekta akta un Digitālo tirgu akta (DTA) ietekmei. Dalībnieki pētīja, kā varētu veicināt inovāciju, vienlaikus aizsargājot indivīdu tiesības.

Vēl viens svarīgs jautājums bija valsts iestāžu loma datu aizsardzībā. Runātāji apšaubīja, vai pašreizējais tiesiskais regulējums pienācīgi reglamentē to, kā iestādes rīkojas ar personas datiem, jo īpaši tiesībaizsardzības un pārvaldības jomā. Debatēs tika apspriests arī dezinformācijas jautājums, un eksperti uzsvēra problēmas, ko sociālie mediji rada sabiedriskās domas veidošanā. Digitālo pakalpojumu akts (DPA) tika apspriests kā būtisks instruments, lai novērstu datu ļaunprātīgu izmantošanu un manipulācijas tiešsaistē.

